

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/138/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414218903
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4414218903.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: N. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., o zaplatenie sumy 5.659 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 4Csp/65/2017- 130 zo dňa 26. novembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku v časti týkajúcej sa zaplatenia úrokov vo výške 15,9 % ročne zo sumy 5.659,- eur, ako aj vo výroku o trovách konania m e n í takto:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 15,9 % ročne zo sumy 5.659,- eur od 23.09.2014 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 25.09.2014 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 5.659 eur, úrokov v sume 944,58 eura, úroku vo výške 15,9% ročne z nezaplatennej istiny od 23.09.2014 do zaplatenia, nezaplatených sankčných poplatkov vo výške 197,74 eura, poplatkov za upomienky vo výške 60 eur a úroku z omeškania vo výške 5% p. a. z nezaplatennej istiny a z nezaplatených úrokov od 23.09.2014 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel úverovú zmluvu č. XXXXX zo dňa 12.07.2013. Žalovanej bola poskytnutá suma 5700 eur, pričom mala splácať predmetný úver v 120 mesačných splátkach vo výške 95,91 eura vždy k 10. dňu v mesiaci. Aktuálna výška úrokovej sadzby v dobe uzavretia zmluvy bola 15,9% ročne. V prípade omeškania so splátkou úveru bol v zmluve dohodnutý úrok z omeškania vo výške 5% z nesplatennej splátky. Žalovaná bola vyzvaná listom zo dňa 10.01.2014 na zaplatenie celej dlžnej sumy, pretože úver bol predčasne zosplatený k 01.02.2014, pričom dlžná čiastka činila 6.026,13 eura. Dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 5659 eur, úrokov 944,58 eura, sankčných poplatkov 197,74 eura a poplatkov za upomienky vo výške 60 eur. Žalovaná po zosplatení úveru nezaplatila žiadnu úhradu.

2. Súd prvej inštancie rozhodol v poradí prvým rozsudkom č.k. 4Csp/65/2017- 43 zo dňa 03. júla 2017 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.659 eur, ktorá predstavuje nezaplatenú časť úveru, sumu 944,58 eura, ktorá predstavuje nezaplatené úroky a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5.659 eura a zo sumy 944,58 eura od 23.09.2014 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku nároku, ohľadne zaplatenia sankčných poplatkov vo výške 197,74 eura, poplatkov za upomienky vo výške 60 eur, ako aj zmluvného úroku vo výške 15,9% zo sumy 5659 eur od 23.9.2014 do zaplatenia, zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcom výroku a ohľadne

výroku o náhrade trov konania podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č.k. 7Co/350/2017 -69 zo dňa 28.06.2018 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku o zaplatenie sankčných poplatkov, poplatkov za upomienky, ako aj úroku z nezaplatenej istiny a v časti výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.1 Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3,64 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere č. XXXXX zo dňa 12.07.2013, ktorým bola žalovanej poskytnutá suma 5700 eur. Úver mala splácať v 120 mesačných splátkach vo výške 95,91 eura vždy k 10. dňu v mesiaci. Aktuálna výška úrokovej sadzby v dobe uzavretia zmluvy bola 15,9 % p. a., výška RPMN 17,38 %. V prípade omeškania so splátkou úveru bol v zmluve dohodnutý úrok z omeškania vo výške 5 % z nesplatennej splátky podľa bodu 4.1 úverovej zmluvy. Žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru k 01.02.2014, pričom dlžná čiastka činila 6026,13 eura. Dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 5659 eur, úrokov 944,58 eura, sankčných poplatkov 197,74 eura a poplatkov za upomienky vo výške 60 eur. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal istinu vo výške 5659 eur spolu s nezaplatenými úrokmi vo výške 944,58 eura a úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 5659 eur a zo sumy 944,58 eura od 23.09.2014 do zaplatenia, v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a o tejto časti nároku žalobcu súd už nerozhodoval. Predmetom konania zostal len nárok žalobcu na zaplatenie sankčných poplatkov vo výške 197,74 eura, poplatkov za upomienky vo výške 60 eur ako aj nárok na zaplatenie úroku vo výške 15,9 % ročne zo sumy 5659 eur od 23.09.2014 do zaplatenia.

3.2 Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie priznal žalobcovi uplatnený sankčný poplatok vo výške 3,64 eura za obdobie od 11.10.2013 do 03.02.2014, kedy došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Uviedol, že žalobcom bola výška tohto sankčného poplatku vypočítaná ako 5 % úrok z omeškania z nesplatennej časti úveru zo splátky vo výške 95,71 eura za obdobie od 11.10.2013 do 12.11.2013 za 32 dní omeškania vo výške 0,43 eura, zo splátky vo výške 191,62 eura za obdobie od 12.11.2013 do 11.12.2013 za 29 dní omeškania vo výške 0,77 eura, zo splátky vo výške 287,53 eura za obdobie od 11.12.2013 do 13.01.2014 za 33 dní omeškania vo výške 1,32 eura, zo splátky vo výške 383,44 eura za obdobie od 13.01.2014 do 03.02.2014 za 21 dní omeškania vo výške 1,12 eura. Žalobca si vyčíslil úrok aj zo zosplateného úveru vo výške 6023,72 eura od 03.02.2014 do 23.09.2014 v sume 194,10 eura. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobcovi prináleží úrok z istiny ako aj úrok z omeškania, pretože tieto úroky boli medzi stranami sporu dohodnuté a žalobcovi patria za obdobie užívania finančných prostriedkov žalovaným, teda za obdobie do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (bod J časť 2. Všeobecných obchodných podmienok žalobcu), t. j. do 03.02.2014. Takto výška sankčného úroku predstavovala za obdobie od 11.10.2013 do 03.02.2014 celkovo sumu 3,64 eura. Súd žalobcovi nepriznal ani nárok na sumu 60 eur titulom poplatkov za upomienky, pretože nedoložil žiadny doklad o tom, že by boli žalovanému doručené upomienky zo dňa 15.10.2013 a zo dňa 14.11.2013. Žalobca tvrdil, že upomienky doručoval žalovanému prostredníctvom externej spoločnosti. Jediný dôkaz, ktorý predložil, bol výpis z interného systému banky, v ktorom sú zaznamenané termíny vygenerovania upomienok a výzvy na predčasné splatenie. V tejto časti teda nárok žalobcu nebol preukázaný, preto súd v časti uplatneného poplatku za upomienky žalobu zamietol.

3.3 V časti nároku žalobcu o zaplatenie úroku vo výške 15,9 % p. a. z istiny 5659 eur od 23.09.2014 do zaplatenia bol súd prvej inštancie toho názoru, že predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Zosplatením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca veriteľ nárok na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Poukázal na to, že ak by žalovaná mala zaplatiť úrok vo výške 15,9 % p. a. zo sumy 5659 eur od 23.09.2014 do zaplatenia, tak ku dňu rozhodnutia súdu dosiahla výška týchto úrokov sumu 3749,08 eura. Uviedol, že týmto spôsobom by žalovaná zaplatila žalobcovi celkovú sumu úveru dvakrát a právne postavenie žalovanej ako spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy by bolo nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. V tejto súvislosti poukázal súd na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 143/98, ako aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012. Dôvodil, že úrok z úveru predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Zosplatením úveru

na jednej strane nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, na druhej strane už spotrebiteľ nemá právny titul držať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom v svojej dispozícii, preto niet dôvodu na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. Súd dospel k záveru, že po zosplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver, navyše keď žalobca sám vo svojich VOP deklaruje, že dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti dochádza k úprave termínu splatnosti úveru a týmto dňom sa automaticky stáva splatný celý úver. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi (žalobca bol úspešný v časti uplatnenej istiny v plnom rozsahu) priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie v časti zamietajúceho výroku, a to úroku 15,9 % zo sumy 5659 eur od 23.9.2014 do zaplatenia a navrhol napadnutý rozsudok v uvedenej časti zmeniť tak, že žalobe žalobcu v uvedenej časti vyhovie. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca v odvolaní poukázal na ust. § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, § 497 Obchodného zákonníka konštatujúc, že z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úroky trvá až do doby vrátenia úveru. Akcentoval na to, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Vychádzajúc z ust. § 497 Obchodného zákonníka, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. V tomto kontexte poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 7.12.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.11.2017, č.k. 43Co/23/2017- 92, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č.k. 33Cdo 212/2014 a iné. Doplnil, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4 Obo 143/98, na ktoré súd poukazuje, sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o trovách konania zmeniť s poukazom na ustanovenie § 388 CSP.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, avšak z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver. Predmetom odvolacieho konania nebol celý zamietajúci výrok, ale len jeho časť, ktorú vymedzil v odvolaní žalobca, a to nárok žalobcu na zaplatenie úroku 15,9 % zo sumy 5 659 eur od 23.9.2014 do zaplatenia. Súd prvej inštancie v tejto časti dospel k záveru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť len úroky z omeškania. Odvolací súd s týmto záverom súdu prvej inštancie nesúhlasil, pretože dôvody, pre ktoré súd vo zvyšku žalobu zamietol považuje za nesprávne. V predmetnej veci zmluvné strany uzavreli úverovú zmluvu podľa § 497 Obchodného zákonníka, pričom žalovanej žalobca poskytol bezúčelový úver vo výške 5700 eur. Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru, nedoplatok na splátkach neuhradila, preto žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 01.02.2014.

9. Odvolací súd v predchádzajúcom rozhodnutí nariadil súdu prvej inštancie zaoberať sa aj tým, či žalobca vo Všeobecných obchodných podmienkach má úpravu týkajúcu sa nároku na zaplatenie úrokov po celú dobu užívania istiny dlžníkom s poukazom na skutočnosť, že Obchodný zákonník i Občiansky zákonník rešpektujú autonómiu vôle strán pri úprave následkov i v prípade odstúpenia od zmluvy. Súd prvej inštancie poukázal na bod J 2 (zosplatnenie úveru) Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, v zmysle ktorého: „V rozhodnutí banky o predčasnej splatnosti bude uvedený deň, v ktorý alebo do ktorého má klient splatiť zostatok istiny úveru s príslušenstvom. Deň uvedený v rozhodnutí banky sa automaticky stane novým dňom splatnosti úveru, a to bez dodatku k úverovej zmluve.“ Súd prvej inštancie z uvedeného znenia vyvodil záver, že po zosplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver, pretože žalobca sám vo svojich VOP deklaruje, že dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti dochádza k úprave termínu splatnosti úveru a týmto dňom sa automaticky stáva splatný celý úver. S uvedeným konštatovaním súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožnil. Je nesporné, že zosplatnením úveru sa mení deň splatnosti úveru, teda dlžník nemá možnosť naďalej splácať úver v dohodnutých splátkach z dôvodu porušenia jeho zmluvných povinností. Ide teda o sankciu pre dlžníka, ktorý riadne nesplácal úver v mesačných splátkach. Z uvedenej zmluvnej podmienky však nepochybne vyplýva aj tá skutočnosť, že dlžník je povinný vrátiť veriteľovi (banke) zostatok istiny úveru spolu s príslušenstvom. Príslušenstvom úveru sú potom riadne zmluvné úroky ako aj úroky z omeškania. Je zrejmé, že ak by od momentu predčasnej splatnosti úveru už dlžník nebol povinný platiť úroky, potom by veriteľovi nebola priznaná odplata a za poskytnutie finančných prostriedkov by už dlžník neplatil žiadnu sumu. Odvolací súd poukazuje na to, že úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odplatu za užívanie požičanej istiny, pričom úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať, i keď neboli dojednané. Požiadavka vrátiť poskytnuté prostriedky, aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej čiastky úveru aj po zosplatnení úveru je preto opodstatnená, v opačnom prípade by sa veriteľ využíjúc oprávnenie dané mu zákonom, ktoré je dôsledkom porušenia povinností dlžníka dostal do horšieho postavenia ako mal pred porušením povinností dlžníkom.

10. Súd prvej inštancie ďalej poukazoval na skutočnosť, že ak by žalovaná mala zaplatiť úrok vo výške 15,9 % p. a. zo sumy 5659 eur od 23.09.2014 do zaplatenia, tak ku dňu rozhodnutia súdu dosiahla výška týchto úrokov sumu 3749,08 eura, a tým pádom by žalovaná zaplatila žalobcovi celkovú sumu úveru dvakrát a právne postavenie žalovanej ako spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy by bolo nevýhodnejšie. Ani s touto argumentáciou súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožnil, pretože žalovaná sa ako dlžník zaviazala splácať predmetný úver s termínom splatnosti do 10.07.2023 (120 splátok), pričom celková čiastka, ktorú mala zaplatiť bola suma 11 509,20 eura, čo je v podstate dvojnásobok požičanej sumy. Nemožno hovoriť o nevýhodnejšom postavení žalovanej zvlášť za situácie, že žalovaná do rozhodnutia súdu nevrátila veriteľovi ani len istinu, ktorú si od neho požičala. Je to práve žalovaná, ktorá ako dlžník porušila svoje povinnosti vyplývajúce z úverového vzťahu, nie žalobca. Nemožno preto žalovanú, ktorá porušila svoje záväzkové povinnosti dostať do výhodnejšieho postavenia (nemusi ďalej veriteľovi plniť úroky), ako to bolo v úverovom vzťahu. Zánik dlhu je upravený v ust. § 559 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka a podľa tohto ustanovenia k zániku dochádza splnením dlhu, teda len splnenie má za následok zánik záväzkového vzťahu. Zosplatnením úveru preto nezaniká povinnosť platiť úroky, tieto sa iba stávajú splatnými spolu s nezaplatenou istinou úveru.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 15,9 % ročne zo sumy 5 659 eur od 23.09.2014 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov celého (prvoinštančného aj odvolacieho) konania v plnom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).